

Оцінювання як засіб навчання англомовних публічних виступів студентів технічних університетів

Публічний виступ є надзвичайно важливим засобом комунікації фахівців технічної галузі. Від інструктажу та представлення звітів про виконання роботи до презентації проектів та власних наукових досліджень – сфера застосування навичок публічного виступу дуже велика. Сучасні компанії особливо цінують вміння молодих інженерів виступати перед аудиторією англійською мовою, причому не тільки інформувати про технічні новинки, а й переконувати, спонукати до дії своїх слухачів.

Навчання публічного виступу вимагає не тільки формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності, культури мовлення, а й відпрацювання техніки виразного мовлення (дикції, інтонації, темпу мовлення тощо) та формування риторичного іміджу доповідача, що включає в себе як міміку, жести, так і його / її зовнішній вигляд, поставу. Великого клопоту завдає тривога, причиною якої є недостатня впевненість доповідача, почуття ізоляції перед аудиторією, страх бути висміяним.

Тому у процесі навчання студентів публічного англомовного виступу з презентацією, ми особливу роль відводимо об'єктивній оцінці їхньої роботи, яка може надходити як від викладача, так і від однокласників, або й незалежних фахівців галузі. Не отримавши належного зворотнього зв'язку, студент продовжить повторювати помилки, залишаючись на тому самому рівні досягнень, і не розвиватиме свої вміння. Ефективне оцінювання, перш за все, передбачає чіткість висловлювання, конкретність, зрозумілість, воно повинне робити акцент на позитивних сторонах виступу, зосереджуватися на поведінці, а не особистості доповідача, бути толерантним та заохочувальним. Жорсткі зауваження без пояснень можуть мати катастрофічні наслідки для мотивації студентів вдосконалювати свої вміння.

Виступи занадто сором'язливих студентів на початковому етапі роботи можна охарактеризувати індивідуально після заняття, але у нашому досвіді роботи таких студентів майже не було. Студенти цінують конструктивну критику своїх виступів. Більш того, глядачі-однокласники висловлюють слова вдячності за об'єктивну оцінку виступів їхніх друзів, адже вони таким чином також вчаться: ознайомлюючись з результатами інших, аналізують свою власну роботу.

Зазвичай оцінювання проводиться відразу після презентації. Крім того, активно застосовується практика відстрочення оцінки викладача, залучаючи студентів до такого аналізу. Також, щоб забезпечити довготривале збереження знань, оцінка може бути надана на годину-дві пізніше, що дозволяє студентам самостійно проаналізувати свою роботу. Цікавим і корисним для студентів є проведення відеозапису їхньої доповіді на власний електронний носій. Цим відеозаписом вони розпоряджаються на свій розсуд, головним тут є розвиток їхньої самооцінки. Ще одна форма – письмова оцінка з докладними коментарями від викладача. Але, оскільки займає багато часу, така практика не є розповсюдженою.

Зрозуміло, що без чітко визначених та повідомлених студентам критеріїв оцінювання, проводити його не можна. Щоб студенти могли правильно використовувати таблицю рейтингових оцінок, важливо детально пояснити кожний її елемент: правильність висловлення та зміст, застосування мовних засобів текстового зв'язку, голосовий контроль, мову тіла, вміння контактувати з аудиторією та відповідати на запитання. Залежно від завдань, можна додати до цього переліку й інші елементи, як-от: застосування певних граматичних структур, лексичних одиниць тощо.

Оцінювання стає конструктивним засобом навчання англomовного публічного виступу студентів за умови його об'єктивності, створення атмосфери позитивного ставлення до нього та взаємоповаги учасників навчального процесу.